

Základní práva - Belgie

[Vnitrostátní soudy](#)

[Veřejní ochránci práv](#)

[Specializované úřady na ochranu lidských práv](#)

[Jiné](#)

Vnitrostátní soudy

Belgickým soudům lze předkládat veškeré druhy sporů, které se týkají výkonu nebo užívání práv, včetně základních práv. V různých případech mohou podnět k zahájení řízení dát jednotlivci nebo veřejnoprávní orgány.

To, který soud je příslušný, bude záviset na povaze a závažnosti protiprávního jednání nebo na postavení účastníků řízení (podnikatel, novinář atd.).

Ústavní soud rozhoduje o tom, zda jsou zákony, vyhlášky a nařízení v souladu s těmito články Ústavy:

- hlava II „Belgičané a jejich práva“ (články 8 až 32),
- články 170 a 172 (zákonost a rovnost daní),
- článek 191 (ochrana cizinců).

Informace o způsobu organizace soudů a o jejich příslušnosti jsou uvedeny na následujících internetových stránkách tohoto portálu:

- [Systém soudní moci v členských státech – Belgie](#)
- [Obecné soudy – Belgie](#)
- [Specializované soudy – Belgie](#) (Státní rada a Ústavní soud).

Související internetové odkazy

- Federální ministerstvo spravedlnosti (*Service public fédéral de la Justice*)
- [Soudní portál](#) (adresy a judikatura soudů)
- Portál belgické státní správy

Veřejní ochránci práv

Veřejní ochránci práv, tj. ombudsmeni, jsou nezávislé orgány dohledu zřízené federálním parlamentem nebo regionálními parlamenty za účelem vyřizování stížností občanů na opatření správních orgánů nebo na fungování těchto orgánů. V rámci této obecné pravomoci se občané mohou na veřejné ochránce práv obracet se stížnostmi, které se přímo či nepřímo týkají lidských práv. Veřejní ochránci práv ověřují, zda správní orgán jedná v souladu s nástroji na ochranu lidských práv a pravidly řádné správní praxe.

Veřejní ochránci práv by neměli být zaměňováni s mediátory, kteří vykonávají mediaci v soukromých sporech v rámci občanskoprávních nebo trestních řízení.

Na veřejné ochránce práv se může obrátit každá osoba, která chce podat stížnost na správní orgán. Jejich služby jsou bezplatné. Mají značné vyšetřovací pravomoci.

Veřejní ochránci práv se snaží problém, který je předmětem stížnosti, vyřešit s dotčeným správním orgánem a příslušnému orgánu předloží doporučení k odstranění zjištěných nedostatků. Jejich zprávy o činnosti jsou zveřejňovány.

Příslušnost veřejného ochránce práv se liší podle dotčeného správního orgánu.

Na federální úrovni se občané mohou obracet na [federálního veřejného ochránce práv \(Médiateur fédéral\)](#).

Na úrovni regionů a společenství se mohou obracet na tyto úřady:

- [Veřejný ochránce práv Valonského regionu \(Service du médiateur de la Région wallonne\)](#)
- [Veřejný ochránce práv francouzského společenství \(Service du médiateur de la Communauté française\)](#)
- [Úřad vlámského veřejného ochránce práv \(Vlaamse Ombudsdienst\)](#)
- [Veřejný ochránce práv pro německojazyčné společenství \(Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft\)](#)

Existují rovněž specializovaní veřejní ochránci práv dětí:

- [Generální zmocněnec francouzského společenství pro práva dítěte \(Délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française\)](#)
- [Vlámská komise pro práva dětí \(Vlaamse Kinderrechtenkommissariat\)](#)

Specializované úřady na ochranu lidských práv

- **Úřady pro otázky rovnosti**

Centrum pro rovné příležitosti a boj proti rasismu

K úkolům [Centra pro rovné příležitosti a boj proti rasismu \(Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme\)](#) patří prosazování rovných příležitostí a boj proti všem formám diskriminace, vyloučení, omezování nebo upřednostňování na základě: státní příslušnosti, tzv. rasy, barvy pleti, rodinného nebo národnostního či etnického původu, sexuální orientace, rodinného stavu, narození, majetku, věku, náboženského nebo filozofického přesvědčení, současného nebo budoucího zdravotního stavu, zdravotního postižení, politických názorů, tělesných nebo genetických rysů či sociálního původu.

Na Centrum pro rovné příležitosti a boj proti rasismu se může obrátit:

- každý, kdo má dotaz ohledně diskriminace, rasismu, pobytu nebo základních práv cizinců nebo si chce vyžádat stanovisko k těmto záležitostem,
- každý, kdo se stal obětí nebo svědkem diskriminace či rasismu.

Oddělení prvního kontaktu Centra pro rovné příležitosti a boj proti rasismu poskytne předběžnou odpověď a v případě potřeby shromáždí dodatečné informace pro další zpracování žádosti.

Pokud je k vyřízení žádosti zapotřebí analýzy či důkladnějšího šetření nebo pokud je třeba kontaktovat třetí strany, záležitost je předána odborníkovi z oddělení dalšího kontaktu.

Pokud centrum na základě analýzy dojde k závěru, že není příslušným orgánem v dané otázce, vyrozumí o tom žadatele a pokud možno ho nasměruje na jiný subjekt či jednotlivce, kteří budou schopni záležitost vyřídit (může se jednat o správní orgán, soukromý nebo veřejnoprávní subjekt specializovaný na poskytování pomoci jakožto orgán prvního či dalšího kontaktu, policii či advokáta).

Centrum lze kontaktovat přímo. Na internetových stránkách centra jsou uvedeny také adresy různých [spolků či specializovaných či místních institucí](#), které s centrem podepsaly protokol o spolupráci a na něž se rovněž lze obrátit v případech týkajících se diskriminace.

Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme

138 rue Royale

1000 Bruxelles.

Tel. +32 80012800 (bezplatná informační telefonní linka)

(+32) 2. 2123000

Související odkaz:

[Centrum pro rovné příležitosti a boj proti rasismu](#)

Institút pro rovnost žen a mužů

Institut pro rovnost žen a mužů (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes, IEFH*) je nezávislá veřejná instituce, jejímž úkolem je prosazovat rovnost žen a mužů a bojovat proti diskriminaci na základě pohlaví.

Může poskytovat právní pomoc a vystupovat před soudem v řízeních týkajících se diskriminace žen a mužů nebo diskriminace transsexuálních osob.

Institut lze kontaktovat pomocí internetového formuláře nebo na adrese:

Institut pour l'égalité des femmes et des hommes
1 Rue Ernest Blerot
1070 Bruxelles
Tel. +32 80012800 (bezplatná informační telefonní linka)
+32 22334265
Fax: +32 22334032
E-mail: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be

Související odkaz

Institut pro rovnost žen a mužů

- **Komise pro ochranu soukromí**

Komise pro ochranu soukromí (*La Commission de la protection de la vie privée, CPVP*) je nezávislá komise zřízená při poslanecké sněmovně. Byla ustavena po přijetí zákona o ochraně soukromí ze dne 8. prosince 1992. Nespadá tedy pod ministerstvo spravedlnosti.

Komise pro ochranu soukromí je nezávislý orgán dohledu, jehož úkolem je dohlížet na ochranu soukromí při zpracovávání osobních údajů.

Jednotlivé úkoly komise lze rozdělit do pěti hlavních okruhů činnosti: poskytování asistence, informací, vyřizování stížností, vydávání stanovisek a doporučení, a politika dodržování pravidel.

– Poskytování asistence: Tato činnost úzce souvisí s poskytováním informací. V rámci poskytování asistence se komise obrací na jakékoli osoby: úřady, soukromý sektor, občany, správce údajů (fyzické či právnické osoby).

Úkoly komise v této oblasti zahrnují: sdělování informací vyžádaných osobami, kterých se zpracování údajů týká, nebo správci údajů, výkon práva na přístup k údajům a jejich opravu, zpracovávání prohlášení, vedení veřejného rejstříku, udělování informací v rámci vyřizování stížností, sdělování informací požadovaných jednotlivci nebo správci údajů, vypracování výroční zprávy předkládané parlamentu.

Komise vyřizuje rovněž žádosti o předběžnou neformální konzultaci, která umožňuje zohlednit požadavky zákona o ochraně soukromí již ve vývojové fázi projektů, přičemž tyto žádosti mohou podávat jak veřejné orgány, tak správci údajů. Osobám, jejichž údaje jsou zpracovávány, komise pomáhá při uplatňování jejich práv – informuje je o jejich právech a o postupech, které je třeba dodržet. Pokud jde o mezinárodní výměnu údajů, komise poskytuje podporu přeshraničně působícím subjektům. Stejně jako na vnitrostátní úrovni v této oblasti podporuje také osoby, jejichž údaje jsou zpracovávány a jsou součástí přeshraničních toků údajů.

– Udělování informací: Komise pro ochranu soukromí uděluje informace správcům údajů i subjektům údajů.

Její činnosti v této oblasti zahrnují: výroční zprávu předkládanou parlamentu a vypracování plánu řízení, sepisování jednacího řádu, vedení veřejného rejstříku a v obecnějším smyslu informační povinnost vůči veřejnosti (internetové stránky, konference, odpovědi orientované na zákazníky, zvyšování povědomí atd.). Je třeba zdůraznit, že činnosti ve výše uvedených oblastech nejsou omezeny pouze na belgické území. Komise pro ochranu soukromí plní důležitou úlohu v oblasti udělování informací a zvyšování povědomí rovněž na mezinárodní úrovni a její činnosti mají často mezinárodní rozměr.

– Vyřizování stížností: Komise pro ochranu soukromí zasahuje jako mediátor v případech stížností podaných subjekty údajů.

Pokud správce údajů porušuje práva občana, jehož údaje jsou zpracovávány, Komise pro ochranu soukromí na žádost dotčeného občana zasáhne a zajistí dodržování jeho práv (právo na stížnost, opravu a nepřímý přístup atd.). Za tímto účelem komise využívá prostředků, které má k dispozici (oznámení královskému prokurátorovi, řízení u občanskoprávního soudu atd.). Pokud jde o porušování předpisů o ochraně osobních údajů v mezinárodním měřítku, Komise pro ochranu soukromí se podílí na mezinárodních vyšetřováních, jejichž cílem je nalézt užitečná řešení vyžadující zapojení všech subjektů, kterých se ochrana osobních údajů týká.

– Vydávání stanovisek: Komise pro ochranu soukromí vydává stanoviska ohledně právních předpisů a norem.

Aktivity komise v této oblasti se zaměřují především na příslušné úřady a/nebo orgány: komise formuluje stanoviska a doporučení k legislativním návrhům, které se nějak dotýkají soukromého života. Komise pro ochranu soukromí zasedá ve vnitrostátních a mezinárodních pracovních skupinách – např. pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle článku 29 směrnice 95/46/ES, Mezinárodní pracovní skupina pro ochranu údajů v telekomunikacích (známá jako „Berlínská skupina“), konference komisařů pro ochranu údajů, další orgány, které se zabývají ochranou soukromí atd.) a prostřednictvím svých kontaktů s obdobnými organizacemi v zahraničí se účastní rozhodovacích procesů v oblasti ochrany soukromí.

– Politika dodržování pravidel: Komise pro ochranu soukromí dohlíží na dodržování zákonů týkajících se ochrany osobních údajů.

Její kompetence v oblasti povolování spočívají v tom, že může subjektu působícímu v určitém odvětví, který je správcem údajů, udělit povolení k zpracování osobních údajů a k jejich získání. Komise pro ochranu soukromí pak vykonává dohled a inspekci nad těmito subjekty, vydává doporučení a hodnotí jimi přijatá bezpečnostní opatření.

S žádostmi o informace či o pomoc a se stížnostmi se lze obrátit přímo na Komisi pro ochranu soukromí, a to poštou, telefonicky nebo elektronickou poštou. Kontaktní údaje Komise pro ochranu soukromí:

Commission de la protection de la vie privée

Rue de la presse, 35

1000 Bruxelles

Tel. (+32) 22744800

Fax: (+32) 22744835

[✉ commission@privacycommission.be](mailto:commission@privacycommission.be)

Kanceláře Komise pro ochranu soukromí jsou přístupné v pracovních dnech po předchozí domluvě termínu. Pro pomoc prvního kontaktu se na komisi můžete obrátit telefonicky na čísle +32 (0)2 274 48 79 nebo prostřednictvím Internetového kontaktního formuláře.

Související odkaz

Komise pro ochranu soukromí

- **Další úřady pro otázky rovnosti**

Komise pro dohled nad vězeňskými zařízeními

Komise pro dohled nad vězeňskými zařízeními (*commissions de surveillance des établissements pénitentiaires*) zajišťují externí dohled na zacházení s vězni. Předávají stížnosti vězňů vězeňským orgánům nebo ministrovi spravedlnosti s cílem nalézt řešení.

Každá věznice má svou komisi pro dohled. Tyto komise jsou složeny z osob zastupujících občanskou společnost a v každé z nich zasedá nejméně jeden lékař a jeden právník a předsedá jí soudce. Práci místních komisí koordinuje Ústřední rada pro dohled (*Conseil central de surveillance*), která předkládá ministrovi spravedlnosti stanoviska týkající se zacházení s vězni, a to buď na jeho žádost, nebo z vlastního podnětu.

Související internetové odkazy

- Internetové stránky federálního ministerstva spravedlnosti
- [✉ Kontaktní údaje vězeňských zařízení](#)

Komise pro stížnosti (příslušná pro cizí státní příslušníky nacházející se v uzavřených detenčních střediscích, ubytovacích zařízeních nebo střediscích pro zadržení cestujících bez povolení ke vstupu)

Komise pro stížnosti (*Commission des plaintes*) vyřizuje jednotlivé stížnosti cizích státních příslušníků nacházejících se v uzavřených detenčních střediscích, ubytovacích zařízeních nebo střediscích pro zadržení cestujících bez povolení ke vstupu, které se týkají podmínek zadržování, a zejména situace v těchto střediscích a zařízeních, a které souvisí s právy a povinnostmi stanovenými v královských výnosech ze dne 2. srpna 2002 (uzavřená střediska), 8. června 2009 (střediska pro zadržení cestujících bez povolení ke vstupu (*centres INAD*)) a 14. května 2009 (ubytovací zařízení).

Osobami, které jsou zadržovány v těchto střediscích, mohou být nelegální cizinci, žadatelé o azyl, jejichž žádost byla zamítnuta, nebo cizinci, kteří nesplňují požadavky týkající se vstupu nebo pobytu.

Stěžovatelé, kteří nesouhlasí s rozhodnutím Komise pro stížnosti, mohou podat opravný prostředek Státní radě.

Komisi lze kontaktovat na adrese:

Secrétariat permanent de la Commission des plaintes
Service Public Fédéral Intérieur
Rue de Louvain, 1
1000 Bruxelles

Související odkaz

[📄 Federální ministerstvo vnitra](#)

Stálý výbor pro kontrolu policie

[📄 Stálý výbor pro kontrolu policie](#) (*Comité permanent de contrôle des services de police, Comité P*) je externí orgán, který dohlíží na práci policie. Je odpovědný parlamentu. Dohlíží zejména na ochranu práv, která jednotlivcům přiznávají Ústava a další právní předpisy, a na koordinaci a účinnost práce policejních orgánů.

Každý občan, jehož se týkal zásah policie, může Stálému výboru pro kontrolu policie podat stížnost, oznámit skutek nebo poskytnout jakékoli jiné informace.

Rovněž **každý příslušník policie** může výboru podat stížnost nebo oznámit skutek, aniž by předtím musel žádat o svolení své nadřízené a aniž by mu za to hrozil postih.

Stížnosti lze podávat pomocí [📄 elektronického formuláře](#).

Výbor lze kontaktovat na adrese:

Comité permanent de contrôle des services de police

Rue de la Presse 35/1
1000 Bruxelles
Tel. +32 22862811
Fax: +32 22862899
E-mail: [📧 info@comitep.be](mailto:info@comitep.be)

Související odkaz

[📄 Stálý výbor pro kontrolu policie](#)

Jiné

Základní sociální poradenství

Základní sociální poradenství (*accueil social de première ligne*) spočívá v udělování informací občanům, kteří mají dotazy nebo problémy související se specifickými oblastmi práva.

- V oblasti občanského práva: odluha, rozvod, obecné informace o rodičovské zodpovědnosti, hlavní, vedlejší a střídaná péče o děti, právo na styk s dítětem.
- V oblasti trestního práva: mediace v trestních věcech, alternativy předběžného zadržení, probace, trest obecně prospěšných prací, podmíněné propuštění, propuštění na zkoušku, rehabilitace, zahlazení odsouzení, elektronický dozor, dočasné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, přerušení výkonu trestu, omezená detence, dočasné propuštění za účelem vyhoštění ze země nebo vydání, dočasné propuštění ze zdravotních důvodů, nahrazení trestu odnětí svobody trestem obecně prospěšných prací.
- Informace pro oběti protiprávního jednání: práva oběti / poškozených osob.
- Obecné informace o řízení u civilních a trestních soudů.

Seznam justičních poraden (*maisons de justice*) jejich kontaktních údajů je uveden v [📄 adresáři federálního ministerstva spravedlnosti](#).

Související odkaz:

[📄 Publikace federálního ministerstva spravedlnosti o přístupu ke spravedlnosti v Belgii](#)

Právní pomoc prvního a druhého stupně a osvobození od úhrady nákladů

Právní pomoc prvního stupně (*aide juridique de première ligne*) spočívá v udělování praktických informací nebo právních informací nebo ve vydání předběžného právního stanoviska během krátké konzultace. Tuto právní pomoc poskytují příslušníci právnických povolání, obvykle advokáti.

Právní pomoc druhého stupně za určitých podmínek umožňuje ustanovit právního zástupce, který pracuje zdarma nebo za sníženou odměnu. Upuštění od odměny advokáta (úplné nebo částečné) se nevztahuje na náklady řízení (soudní vykonavatelé, znalci, kopie atd.), na tyto náklady však lze uplatnit osvobození od úhrady nákladů.

Občané, kteří nemají dostatečné příjmy, mohou být zcela nebo částečně osvobozeni od soudních či mimosoudních nákladů řízení.

Další informace jsou k dispozici na následující stránce [portálu e-justice: Náklady řízení – Belgie](#).

Související odkaz:

- [Publikace federálního ministerstva spravedlnosti o přístupu ke spravedlnosti v Belgii](#)
- [Komora frankofonních a germanofonních advokátů](#) (*Ordre des barreaux francophones et germanophones, OBFG*)
- [Vlámská advokátní komora](#) (*Ordre des barreaux flamands, OVB*)

Komise pro poskytování finanční pomoci obětem úmyslných násilných činů a zúčastněným zachráncům

Zákon umožňuje poskytování státní finanční pomoci obětem úmyslných násilných činů a zúčastněným zachráncům, a v některých případech jejich blízkým.

Na komisi se lze obrátit přímo, prostřednictvím právního zástupce nebo prostřednictvím kontaktních míst pro pomoc obětem, která fungují při úřadech pro poskytování sociální pomoci a jejichž seznam je k dispozici na internetových stránkách (viz index, Justice od A do Z, finanční pomoc obětem (*Justice de A à Z, aide financière aux victimes*)) federálního ministerstva spravedlnosti

Komisi lze kontaktovat na adrese:

Service public fédéral de la Justice

Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels

Boulevard de Waterloo 115

Tel. +32 25427207

+32 25427208

[✉ commission.victimes@just.fgov.be](mailto:commission.victimes@just.fgov.be)

Další informace jsou k dispozici na následující stránce [portálu e-justice: Oběti trestných činů](#).

Související odkaz

Federální ministerstvo spravedlnosti (*Service public fédéral de la Justice*)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 18/12/2017